

La reprivatització de Rumasa, un negoci que ha costat a l'estat més d'un bilió de pessetes

El gran banquet

El 23 de febrer del 1983 Miguel Boyer decretava l'expropiació de Rumasa. Deu anys després, aquesta decisió ha costat a l'estat més d'un bilió de pessetes. La reprivatització de l'abella es va convertir en un gran banquet per a banquers i empresaris.

El 23 de febrer de 1983, fa ara quasi deu anys, el ministre d'Economia i Hisenda, Miguel Boyer, va decidir expropiar Rumasa. Aquest grup era aleshores l'empori empresarial més important de l'estat espanyol, amb 80 companyies, 20 bancs i prop de 500 empreses intermediàries que pertanyien al grup de l'abella. Amb el famós reial decret-llei 2/83, l'amo i senyor del holding, José María Ruiz Mateos, va veure com el seu imperi passava de les seues mans a les de l'estat.

Aquesta decisió del govern socialista estava fonamentada en necessitats d'interès públic. Fonts ministerials de l'època asseguraven que la situació econòmica del holding no garantia la supervivència econòmica de les 65.000 famílies que s'alimentaven de la mel que produïa l'abella.

Aquesta tesi va ser ratificada posteriorment pel Congrés de diputats. Al maig de 1985, el ple de la cambra baixa aprovava les conclusions a què havia arribat la comissió d'investigació de les Corts. Segons els documents a què ha tingut accés El TEMPS, aquestes conclusions posaven de manifest que el grup Rumasa havia constituït un fenomen empresarial "extraordinàriament anòmal", i que el Banc d'Espanya i els anteriors governs havien aplicat, en relació amb Rumasa, una política d'ulls tancats i de favoritisme.

L'INFORME DECISIU DEL BANC D'ESPANYA

El punt d'inflexió de l'expropiació de Rumasa es produeix com a conseqüència dels informes reservats que el Banc d'Espanya passa al Ministeri d'Economia el 10 de febrer de 1983. Aquests informes afirmaven que Rumasa travessava una crisi financera molt greu, i que podia arrossegar tota la banca de l'estat espa-

nyol. El Banc d'Espanya sol·licitava del ministre d'Economia una actuació immediata. L'informe del banc aconsellava bé l'establiment de mesures disciplinàries, bé la intervenció provisional dels bancs o, fins i tot, l'expropiació. L'informe especificava literalment aquesta mesura, i deia que expropiar Rumasa "presentava clars avantatges des del punt de vista del manteniment de la confiança, perquè garantia el passiu del patrimoni de l'estat".

El PSOE feia poc de temps que estava al govern, i semblava decidit a rentar qualsevol impuresa dins l'estat. L'expropiació va ser l'opció escollida per Boyer. Des d'aleshores la decisió de Boyer s'ha convertit en l'actuació més polèmica i discutida al llarg de la dècada socialista. La reprivatització de Rumasa es va convertir en un cas excepcional, encara que

per a alguns va representar un negoci rodó. El buc de l'abella es va convertir en un gran pastís repartit, a preu de saldo, entre banquers i empresaris tant de l'estat espanyol com de fora.

EL PREU DE LA REPRIVATITZACIÓ

En totes les operacions, Rumasa, és a dir, l'estat, pagava els deutes que les empreses de Ruiz Mateos havien contret amb tercers. L'administració donava les empreses sanejades i els compradors, sense liquiditat, condicionaven la compra de les antigues empreses de Ruiz Mateos mitjançant crèdits públics en condicions molt avantatjoses. Generalment aquests diners es destinaven a altres sectors i no a la inversió en les mateixes empreses. Aquesta manera d'actuar ha estat la nor-

ma en tots els processos de reprivatització de Rumasa. Així va ocórrer en el cas de Galeries Preciados, que va ser venuda a l'empresari veneçolà Cisneros. La compra dels grans magatzems, segons la documentació oferta per Ruiz Mateos, li va costar 750 milions, un negoci rodó, ja que, després, Cisneros va vendre Galeries Preciados per 30.000 milions de pessetes al grup britànic Moonlight, que es dedicava als negocis immobiliaris. Aquest grup és el que ha venut els magatzems a López Tello, que treballava abans en Rumasa.

Les empreses vinícoles de Rumasa tam-

que "fins ara l'expropiació li ha costat a l'estat espanyol més de dos bilions de pessetes". Ruiz Mateos pronostica que "aquesta xifra s'incrementarà, i l'any que ve arribarà al dos bilions i mig".

L'empresari de Jerez assegura que les dades sobre les pèrdues esmentades, les ha tret d'un informe de la "mateixa Rumasa estatal". Per arribar a aquestes conclusions, l'empresari de Jerez va compatibilitzar 245.155 milions derivats del forat patrimonial detectat per l'empresa auditora Arthur Andersen després de l'expropiació; 351.603 milions de pèrdues acumulades per Rumasa des del 1983;

General, també va atacar l'actitud de Botín, president del Banco de Santander.

EL BERENAR DE RUMASA

"Curiosament, ell —afirma l'ex-propietari de l'abella— va felicitar el govern en l'expropiació de Rumasa, després es va fer amb el Banco de Murcia sense pagar un duro, i ara demana 20 milions de pessetes". Ruiz Mateos continua arremetent els banquers i, després de tornar a recordar que cap d'ells va desembutxacar ni una pesseta, indica: "A més, el senyor Termes, que aleshores manava i continua manant al Banc d'Espanya, els va donar 440.000 milions de pessetes a fons perdut".

Però els banquers no van ser els únics comensals que acudiren al gran banquet que va fer l'estat en el repartiment de Rumasa. Els empresaris també han tingut la seu tallada.

Així, de la documentació oferta per Ruiz Mateos, es desprèn que Marcos Eguizábal, president del club de futbol Logronyès, es va quedar amb els cellers: Paternina, per un milió de pessetes; Bodegas Franco-Espanolas, per 597

A l'esquerra, un solar comprat per Rumasa. Dalt, Joaquín Yvancos Muniz, la mà dreta de José María Ruiz Mateos al País Valencià.

RAFA GIL

677.500 milions d'aportacions estatals; 5.453 milions de despeses amortitzables; 25.480 milions de morosos, 69.448 milions de costos de reprivatització del patrimoni; 23.216 milions per pagament d'apreciació a Rumasa; 551.975 milions per interessos derivats de les aportacions de l'estat a Rumasa i 112.500 milions de pagaments a l'INEM.

Aquests comptes no són admesos per l'administració, que argumenta que la pèrdua de més de 600.000 milions de pessetes s'explica "per les necessitats de sanejament financer que tenia la majoria de les empreses de l'abella. Pèrdues que no les feia gens atractives amb vista als compradors". Per Ruiz Mateos, la reprivatització del seu holding va constituir el repartiment d'un "pastís molt abellidor i una operació en què va intervenir tota la Moncloa", a més de la banca. En aquest sentit, l'empresari denuncia la complicitat de la banca: "El bancs de Rumasa han anat a parar a la gran banca. Les oficines bancàries van repartides entre tots ells i, a més, no van pagar ni una pesseta".

Ruiz Mateos, a banda de criticar Escámez, ex-president del Central, que es va quedar amb el Banco de Sevilla i amb el

milions de pessetes a pagar en cinc anys, i Bodegas Lang per 400 milions de pessetes a pagar en cinc anys. Aquesta empresa elaborava el 20 per cent de la producció de la Rioja. Segons les fonts consultades, Eguizábal va obtenir 4.000 milions de la venda d'una petita part de les instal·lacions adquirides. Un negoci perfecte.

En aquest sentit, Ruiz Mateos apunta que va ser molt semblant l'operació efectuada per l'empresari català Josep Ferrer i Sala: "Sala es va fer amb els vins escumosos Castellblanch, Segura Viudas, René Barbier, Conde de Caralt pel preu de 350.000 pessetes. Ell mateix va preguntar si podia liquidar l'operació amb targeta". La multinacional japonesa Suntory Limited, propietària del whisky Suntory i de les cadenes de restaurants amb el mateix nom, es va quedar per 9.000 pessetes amb l'empresa Alcoholes y Vinos, SA (Alvisa).

Aquestes operacions es van fer en les 700 empreses que integraven l'imperi de Rumasa. El gran banquet de la dècada socialista.

Vicent Lafora

bé van ser repartides entre diferents empresaris. La destileria Mollfulleda, SA, que fabricava la marca Calisay, va ser venuda per 16.000 pessetes a l'empresari català Pere Rovira i finalment es va haver de declarar en suspensió de pagaments perquè el crèdit de 115 milions que va rebre de l'estat, el va invertir a altres operacions

A hores d'ara la reprivatització de Rumasa li ha costat cara no sols al PSOE sinó també a tot l'estat espanyol. Mentre l'actual ministre d'Economia, Carlos Solchaga, afirma que la reprivatització només ha costat —fins al 31 de desembre de 1991— 673.717 milions de pessetes, el diputat conservador Luis Ramallo assegura que el cost arriba als 1,4 bilions de pessetes. Però el ball de xifres no finalitza aquí. José María Ruiz Mateos assenyala